

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/47/2018
Identifikačné číslo spisu:	7214209174
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:7214209174.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Slovenského plynárenského priemyslu a.s., so sídlom v Bratislave, Mlynské nivy č. 44/a, zastúpeného advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, proti žalovanej B. C., bývajúcej v C., zastúpenej JUDr. Danicou Holováčovou, advokátkou, so sídlom v Košiciach, Čajakova č. 5, o zaplatenie 1 144,54 eur s prísl., vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 25 C 245/2014, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 25. januára 2017, sp. zn. 1 Co 70/2016, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 25. januára 2017 sp. zn. 1 Co 70/2016 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 1. decembra 2015 č. k. 25 C 245/2014-139 zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 1 142,54 eur s príslušenstvom. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalovanú zaviazal nahradiť žalobcovi na trovách konania sumu 617,13 eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 25. januára 2017 sp. zn. 1 Co 70/2016, rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania potvrdil a žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v celom rozsahu. Odvolací súd bol toho názoru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, ak dospel k záveru, že žalobca správne vyúčtoval žalovanej cenu za odber zemného plynu, ktorý následne aj správne právne posúdil, ak uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi dodávku zemného plynu v sume 1 142,54 eur s príslušenstvom. Ani počas odvolacieho konania nedošlo k zmene skutkového ani právneho stavu, preto odvolací súd na skutkové zistenia a na právne normy, ktoré použil súd prvej inštancie poukázal a v celom rozsahu sa s nimi stotožnil.

3. Tento rozsudok odvolacieho súdu napadla dovolaním žalovaná v zmysle § 420 písm. f/ CSP z dôvodu, že jej súdy nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňovala svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Poukázala na skutočnosť, že jej

vôbec nebolo doručené vyjadrenie žalobcu k odvolaniu v odvolacom konaní. Rozhodnutie odvolacieho súdu označila za nepreskúmateľné. Mala za to, že v konaní neobstoja právne závery súdov nižších inštancií o tom, že jej reklamácie poukazujúce na pokazený plynomer nie sú žiadosťou o preskúšanie meradla. Žalobcovi sa podľa jej tvrdenia nepodarilo v konaní preukázať správnosť nameraných hodnôt dodávok plynu, lebo preukázateľne nepristúpil k preskúšaniu plynového meradla. Na základe týchto dôvodov žiadala, aby rozsudok odvolacieho súdu dovolací súd zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie. Zároveň žiadala odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

4. Žalobca navrhol dovolanie žalovanej v celom rozsahu zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie, ktoré má predpísané náležitosti (§ 428 CSP), podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť.

6. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytykána v dovolaní (§ 428 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. V danom prípade žalovaná uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

9. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

10. Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno iba v prípadoch Občianskym súdnym poriadkom výslovne stanovených napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

11. Dovolací súd z obsahu dovolania žalovanej, ako aj z obsahu spisu zistil, že sa v ňom nachádza vyjadrenie žalobcu zo dňa 12. októbra 2016 k odvolaniu žalovanej (č. 1. 168 spisu), ktoré vyjadrenie nebolo doručené žalovanej. K tomuto zisteniu dovolací súd poznamenáva, že Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel Európsky súd pre ľudské práva k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania, a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s

ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia. V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

12. Nedoručenie vyjadrenia účastníka konania druhému účastníkovi konania vytvorilo stav nerovnosti účastníkov v konaní pred súdom, čo je v rozpore s princípom kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní ako súčasti práva na spravodlivý proces, nebolo preto možné v tomto smere odvolacie konanie považovať za spravodlivé.

13. Keďže porušenie práva na spravodlivý proces vyššie uvedeným spôsobom nerešpektujúcim princíp rovnosti zbraní bolo dôsledkom nesprávneho postupu súdov v odvolacom konaní, bolo žalovanej znemožnené uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

14. Skutočnosť, že došlo v konaní k procesnej vade podľa § 420 písm. f/ CSP je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Dovolaciemu súdu preto neostalo iné, než rozsudok odvolacieho súdu vo výroku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie a v nadväzujúcom výroku o trovách odvolacieho konania zrušiť a vec mu v rozsahu zrušenia vrátiť na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 CSP v spojení s § 450 CSP).

15. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je opodstatnené a ďalej sa s vecnou stránkou dovolania nezaoberal. So zreteľom na to dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 CSP v spojení s § 450 CSP).

16. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a dovolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

17. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.